

„Ochrana před Velkým bratrem i EU!“ Rušení hotovosti? V ČR se bouchlo do stolu

- CZ24 News | 22. října 2022

ČESKO: Česko by mělo zamezit jakýmkoliv snahám o rušení plateb v hotovosti, a to především z bezpečnostního hlediska. Shodlo se na tom několik politiků a odborníků z finanční sféry, kteří se zúčastnili semináře na toto téma v Poslanecké sněmovně. Ačkoliv zrušení hotovosti v ČR reálně nikdo nenavrhuje, politici jsou přesvědčeni, že se k němu blížíme salámovou metodou. ParlamentníListy.cz se v anketě ptaly, zda je důležité zachovat platbu v hotovosti a zda by se měla řešit zákonem.

„Rozhodně jsem pro zachování platby v hotovosti, proto jsem také spolupředkladatelem tohoto zákona. Optimální by bylo zajistit tuto možnost a právo přímo v Ústavě ČR,“ vysvětlil senátor **Patrik Kunčar** (KDU-ČSL), místopředseda výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu ČR.

„Vzhledem k tomu, že zrovna já se skupinou senátorů předkládám návrh novely Listiny základních práv a svobod (součást ústavního pořádku), jsem samozřejmě pro. Běžný zákon z různých důvodů nestačí, proto novela Listiny. Jde o právo volby. V širším kontextu by se mělo urychleně hovořit i o právu občana na komunikaci se státem v podobě, kterou si zvolí. Digitalizace je dobrá a prospěšná, ale nesmí škodit,“ objasnila **Jitka Chalánková**, senátorka za Prostějov, místopředsedkyně výboru pro sociální politiku Senátu Parlamentu ČR.

„Ano, je to důležité. Zachování této možnosti pro seniory je sice též významným důvodem, ale ne tím hlavním. Tím je zachování svobody v tom smyslu, že lidi, minimálně jejich část, nechtějí, aby o nich úřady věděly nonstop, kde jsou a co dělají. Samozřejmě toto by platilo jen do určité výše plateb. Nikoliv obyčejné, ale ústavní zakotvení tohoto práva by garantovalo, že lidé o tuto svobodu nepřijdou, což by bez ústavního zakotvení v budoucnu nepochybně hrozilo,“ upozornil **Michael Canov** (Starostové za Liberecký kraj), senátor za Liberecko, místopředseda ústavně právního výboru Senátu Parlamentu ČR.

„Naprosto, dokonce zákonem ústavním. Pro zachování hotovosti jako dobrovolné formy finančních transakcí existuje spousta důvodů, zejména smluvní volnost – využívání bankovních služeb nesmí být povinné, právo na soukromí, výuka k šetrnosti, praktičnost v mnoha běžných situacích, diskriminace sociálně slabších a technologicky neobratných, obrana před blackoutem, hackerstvím a tlaky EU. Ale tím hlavním důvodem je nutnost dát státu hranici, kterou vůči lidem nesmí překročit. Jeho tendence k ovládnutí obyvatelstva pomocí ‚bezhotovostní společnosti‘ je příliš velká, vysvětlila **Daniela Kovářová**, nově zvolená senátorka, prezidentka Unie rodinných advokátů, bývalá ministryně spravedlnosti.

„Ano. Považuji za nutné legislativně zakotvit právo na hotovost,“ sdělil **Tomáš Jirsa** (ODS), senátor za Český Krumlov, dlouholetý starosta Hluboké nad Vltavou.

„Myslím, že kvůli zajištění finančního soukromí to důležité je, ale nepřijde mi nutné kvůli tomu vytvářet další regulace. Daleko důležitější je odblokovat překážky pro používání kryptoměn, které mají v tomto směru daleko větší potenciál,“ myslí si **Mikuláš Peksa**, europoslanec za Pirátskou stranu, předseda Evropské pirátské strany.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

„Je to důležité, řada spotřebitelů dává platbám v hotovosti přednost před bezhotovostními platbami a tato svoboda volby by jim měla být ponechána. Zákon by ale mohl pomoci zavedením sankce za nesplnění povinnosti obchodníka přijmout platbu v hotovosti, protože tato povinnost sice již dnes existuje, ale není vynutitelná,“ vysvětlil **Jiří Pospíšil**, europoslanec za TOP 09, bývalý ministr spravedlnosti.

„Ano, je třeba zachovat platbu v hotovosti. Lidé mají právo si vybrat, jakým způsobem chtějí platit. Navíc existuje řada lidí, která nedisponuje bankovním účtem. Nikdo by neměl nikoho nutit k bezhotovostní platbě,“ konstatoval **Ondřej Knotek**, europoslanec za ANO.

„Ano, uvítal bych uzákonění, i když by to byla jen deklarace bez sankcí,“ zmínil **Ivan David**, europoslanec za SPD, bývalý ministr zdravotnictví.

„Za mě je velice podstatné zachovat platbu v hotovosti, respektive nepokračovat v jejím omezování. To, že je tady iniciativa dát právo zachovat platbu v hotovosti do Ústavy ČR, je myslím odpověď na proces, kterého jsme svědky zejména posledních deset let – omezování plateb v hotovosti. To je za mě omezování svobody pro lidi. Větší kontrola pod záminkou praní špinavých peněz, boje s terorismem apod. Pod záminkou hlídání promile osob omezujeme všechny. Deset let před tím varuji. Na té konferenci jsem četl ukázky, kdy jsem o tom psal ve své první knize, která vyšla v roce 2015, *Konec negramotů v Čechách*, a nemám důvod na tom, co jsem tenkrát napsal, změnit ani jediné slovíčko. Jsem rád, že konference proběhla, zazněly tam další a další argumenty, které se týkají této problematiky,“ řekl **Patrik Nacher**, poslanec hnutí ANO, místopředseda hospodářského výboru Poslanecké sněmovny.

„Současné zákony jsou v pořádku, nevidím zásadní důvod, proč toto téma otvírat. Kdo chce platit v hotovosti, tak může, mělo by to být možné, jen existuje hranice, aby to nebylo zneužíváno k praní špinavých peněz,“ objasnil **Jakub Michálek**, předseda poslaneckého klubu České pirátské strany, místopředseda ústavně-právního výboru Poslanecké sněmovny.

„Chápu, že někteří lidé mají obavu z postupného tlaku vůči platbě hotovostí. Je hodně lidí, kteří bankovní účet ani nemají, protože mají v patách několik exekutorů. Nebo nemají potřebné dovednosti nebo připojení k internetu. Toto by měl stát řešit, aby potřebám lidí vyšel vstříc. Nicméně garance hotovostní platby do ústavy nepatří. Mnoho obchodníků by totiž nemohlo vůbec podnikat, protože manipulace s hotovostí je drahá. Paradoxně by se mohl snížit rozsah některých služeb pro občany, to je podle mě nežádoucí,“ domnívá se **Adéla Šípová**, senátorka zvolená za Českou pirátskou stranu, členka ústavně-právního výboru Senátu Parlamentu ČR.

„Ač hotovost už prakticky nepoužívám, tak považuji za důležité zachovat lidem co nejvíce svobody. Čili bych určitě nezakazoval ani hotovost, ani například kryptoměny. Každý takový zakazovací a omezovací zákon pochopitelně jakožto pirát odmítám. Stejně tak odmítám jakékoli zneužívání Ústavy ČR k záležitostem, ke kterým není určena,“ uvedl **Martin Šmída**, radní Olomouckého kraje za Českou pirátskou stranu.

„Rozhodně jsem pro zachování hotovostní platby, a teď bez ohledu na šedou ekonomiku, která po

tom, co neschopná Fialova vláda zrušila EET, bohužel jen kvete. To dokazuje množství provozoven, které okamžitě přestaly akceptovat platební karty. Lidé musí mít právo výběru, zda hotovost, nebo platební karta. Nemyslím si, že je vhodné řešit zákonem jen platbu v hotovosti, stejně tak bychom mohli zavést zákon o právu na bezhotovostní platby. Ve vztahu k občanům by to bylo fér, nicméně musíme myslet na to, že podniky musí bankám za tuto službu platit. Nemyslím si tedy, že zákon o právu na hotovostní platbu toto vyřeší. V první řadě zde rozhoduje vždy zákazník a já například do restaurace, kde nelze platit kartou, prostě nejdu. Stejně tak se můžou lidé zachovat v opačném případě,” sdělil **Marek Novák**, poslanec hnutí ANO, člen hospodářského výboru Poslanecké sněmovny.

„Zachovat platbu v hotovosti je pro mě naprosto zásadní věc. Moc nerozumím otázce, proč to řešit zákonem, spíš bych nedovolil zákaz platby v hotovosti,” objasnil **Aleš Dufek**, poslanec za KDU-ČSL, místopředseda ústavně-právního výboru Poslanecké sněmovny.

„Dle mého názoru, ve vztahu na trend dnešní doby nedisponovat hotovostí a platit například telefonem, je spíše snaha najít téma a zaujmout, než snaha přijít s něčím užitečným. Do Listiny základních práv a svobod se nemá zasahovat a už vůbec ne z těchto důvodů,” míní **Marek Ošádal**, senátor za STAN, člen výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu ČR.

„Já jsem vyrostl na hotovosti a u toho už zůstanu. Měla by zůstat možnost platit jak hotově, tak mobilem či kartou. Navíc personál restaurací má raději platbu hotově,” vyzpovídal **Jaroslav Zeman**, senátor za Jablonecko, místopředseda mandátového a imunitního výboru Senátu Parlamentu ČR.

„Ano, samozřejmě. Asi by to mělo být ústavní právo,” uvedl **Jaroslav Bašta**, poslanec SPD, kandidát na prezidenta republiky.

„Platbu v hotovosti je dobré zachovat. Občas se hodí. Snadno může dojít k výpadkům informačních systémů. Zákonem ji není potřeba fixovat,” vysvětlil **Vladimír Špidla**, bývalý premiér a někdejší eurokomisař.

„Samozřejmě, že ano. Dokonce jsme za Trikoloru předkládali návrh zákona za zachování práva platit hotovostí už před dvěma roky ve Sněmovně. Pokušení Velkého bratra, že nás bude mít pod neustálým dohledem a bude nám koukat do peněženky i jinam při nákupu rohlíků v samoobsluze, je tak veliké, že je to opravdu naprosto klíčové. A snaha omezit platbu v hotovosti a přejít na výhradně bezhotovostní styk je i zásadním omezováním lidských svobod,” okomentovala **Zuzana Majerová**, předsedkyně Trikolory.

„Zachovat platbu v hotovosti považuji za čím dál důležitější součást svobody. I když už také většinou platím kartou, přesto mě štve totální kontrola vašeho pohybu, nákupu, zda jste v hospodě (a kdy) a řada dalších informací. Data jsou hackery získávána velmi často a navíc banky jsou soukromé firmy. Je to vše tak zneužitelné. Proto Klub angažovaných nestraníků má ve svých ideových zásadách, že data každého jsou jeho soukromým majetkem, kromě záležitostí týkajících se trestních věcí. Na zneužití osobních dat by mělo být pohlíženo jako na krádež stejně jako u fyzického majetku. Vadí mi databáze zdravotního stavu, bankovní data, úřední data apod. Člověk má mít právo nepoužívat „služby a nařízené buzerace“ digitálního světa. Tedy žít mimo tento systém. Tím logicky platby v hotovosti by měly být možností, a tedy i zakotveny v zákonech. Měli bychom brát v potaz, že řada lidí na digitální svět mentálně nedosáhne a tím se stávají občany druhé kategorie. A to přeci také nechceme (odesláno s efektem „mírně”),“ objasnil **František Laudát**, předseda Klubu angažovaných nestraníků.

„Já jsem přesvědčen, že ano. Ne každému musí vyhovovat platba kartou či prostřednictvím mobilu,”

upozornil **Pavol Lukša**, předseda strany Dobrá volba 2016.

„Náš senátor Jaroslav Chalupský byl ve skupině předkladatelů návrhu na ústavní ochranu tohoto práva. Svobodní s tímto návrhem dlouhodobě souhlasí. Podobně jako v případě nedávno zakotveného práva na ochranu života a zdraví se zbraní v ruce jde o reakci na aktuální tendence v okolních státech. Svobodní si jako strana plná lidí s mladými a neotřelými přístupy uvědomují tyto novodobé hrozby pro naši svobodu a jsou připraveni tomu čelit. Jde o to, abychom nebyli manipulováni jen do elektronických peněz, kde ty jedničky a nuly sedí všude možně, jen ne v našich kapsách a peněženkách. Ústavní zakotvení může zajistit to, aby bylo jen na svobodné vůli občana, jakým způsobem bude platit nebo držet svoji kupní sílu a úspory. Proto je nezbytné zachovat platební i měnovou konkurenci, což úzce souvisí s obavou ze zavedení CBDC digitálního eura. I proto sbíráme podpisy pro zachování české koruny, máme jich už 27 tisíc, a jde nám o zachování české koruny v současné podobě,“ vysvětlil **Libor Vondráček**, předseda strany Svobodných.

„Stát nemá stanovovat žádnou zákonem preferovanou formu plateb. Lidé musí mít svobodu platit a přijímat platby způsobem, jaký jim vyhovuje. Elektronické metody přinesly obrovský pokrok a usnadnění transakcí, ale je přirozené, že z důvodu soukromí i pocitu jistoty mohou někteří lidé preferovat hotovost,“ upozornil **Radim Smetka**, bývalý místopředseda strany Svobodných.

„Snaha zrušit hotovostní platby je snahou o další dohled ‚Velkého bratra‘ nad občany. Uvítal bych proto doplnění Ústavy ČR nebo Listiny základních práv a svobod o právo na hotovostní platbu,“ sdělil **Vlastimil Tlustý**, bývalý ministr financí a někdejší předseda poslaneckého klubu ODS.

„Platby v hotovosti nepochybně budou ještě dlouho existovat, i když ubývají a používají se spíš u bagatelních plateb. To téma bych nedramatizoval. Jediné, co stojí za regulaci, je vymezení okruhů, kde by mělo být nutné je zachovat, aby nekomplikovaly život občanům, kteří ještě nepřešli na digitální svět (zejména seniorům),“ zmínil **Jiří Dolejš**, bývalý poslanec a místopředseda KSČM.

„Nemyslím si, že je zapotřebí něco měnit. Vnímám to spíš jako snahu o téma, které v tuto chvíli neexistuje,“ poznamenal **Zdeněk Škromach**, bývalý ministr práce a sociálních věcí, někdejší místopředseda vlády i ČSSD.

„Otázka zní, jak pro koho. Lidem, kteří žijí od výplaty k výplatě, je to jedno, ti mají jiné starosti – jak přežít, nezmrznout a najíst se. Ten humbuk kolem něčeho, co je pouze teoretické a nikde není realizováno, mi připadá jako zastírací manévr něčeho závažnějšího. Od dob, kdy měna není krytá zlatem, se stále někdo pokouší manipulovat a hlavně hodně vydělat. Ale máme vážnější problémy ohrožující lidi podstatně více a už jsou v běhu, a tak by to chtělo se na ně spíše zaměřit, než řešit třeba kryptoměny nebo rušení fyzické měny,“ domnívá se **Leo Luzar**, bývalý poslanec a místopředseda KSČM.

„Myslím, že se vytváří dojem, že hotovostní platby jsou něco nestandardního, přitom bezhotovostní platby vznikly jako sekundární. A důkazní břemeno nutnosti omezení hotovostních plateb je na těch, kteří s takovými nesmysly neustále přicházejí. Nebezpečnými nesmysly. Jednak nás, jako ovce, naženou povinně do bank (kde peníze ani nejsou naše, ale banka má vůči nám pouze závazek), jednak bude pro stát velmi jednoduché lidem peníze vzít, nebo selektivně ‚vydírat‘ neposlušné jednotlivce. Vzhledem k důležitosti tématu by nemělo jít o zákon, ale o doplnění Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Ta nás má bránit před zlovůlí státu,“ upozornil **Roman Kříž**, zakladatel Libertariánského institutu.

„Žijeme v době, kdy věci samozřejmé jsou soustavně držiteli moci ničeny. Peníze jsou tisíciletá samozřejmost, ale ozývají se hlasy, že mají být nahrazeny virtuálními, elektronickými. Vlády by tak získaly kontrolu nad vším, co platíme. To by byl obrovský zásah do soukromí. Vlády by také

jednoduše mohly takové peníze zablokovat, tedy ukrást. Proto nepřátelé svobody chtějí zničit hotovost. Přirozenou snahou je zajistit právo na platbu v hotovosti v Ústavě ČR, aby nám ji nemohla sebrat nahodilá vládní většina, ale je to obrana i proti Evropské unii. Naše ústava není podřízena evropskému právu. Návrh na zakotvení práva na platbu v hotovosti na ústavní úrovni podporuji,“ konstatoval **Zdeněk Koudelka**, právník, bývalý poslanec.

[ZDROJ](#)